

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Samenwerkingsovereenkomst

'Samen Doorstarten Samen starten'

~~Koers & Kansen voor sanctie-uitvoering~~

Dienst Justitiële Inrichtingen – Penitentiële inrichting Zwolle

Gemeente Zwolle

3RO (Tactus Verslavingsreclassering, Reclassering Nederland en Leger des Heils reclassering)

Reclassering (Tactus-Verslavingsreclassering en Reclassering Nederland)

Zwolle, ~~04 juli 2019~~ 23 september 2021

Aanleiding

Terugdringen recidive; een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Een gevangenisstraf is een tijdelijke onderbreking gedurende het leven van een gedetineerde. De vrijheidsbeperkende sanctie dient verschillende doelen. Eén van deze doelen is het voorkomen van terugval in nieuw delictgedrag. De gedetineerde zelf is primair verantwoordelijk om recidive te voorkomen. Er zijn echter verschillende instanties die kunnen ondersteunen bij het realiseren van dit doel. In Zwolle zijn Penitentiare Inrichting Zwolle, gemeente Zwolle en de reclassering nauw betrokken bij het detentietraject, ieder vanuit hun eigen expertise en verantwoordelijkheid;

- De Dienst Justitiële Inrichtingen voert namens de minister van Justitie en Veiligheid straffen en vrijheidsbenemende maatregelen uit die door de rechter zijn opgelegd. DJI is verantwoordelijk voor de dagelijkse verzorging van justitiabelen en werkt op vele manieren met hen samen aan voorbereiding op terugkeer in de maatschappij.
- Gemeente Zwolle is verantwoordelijk voor het bieden van nazorg na afloop van detentie. De gemeente levert inzet op de vijf-zes leefgebieden (identiteitsbewijs, huisvesting, inkomen en werk, schulden, sociaal netwerk en zorg) en is hiertoe al tijdens detentie betrokken bij het re-integratieplan van een gedetineerden. De nazorg coördinator is hiervoor het eerste aanspreekpunt.
- De reclassering is in zowel de voorfase (voorafgaande aan detentie), gedurende de detentie, alsmede in de fase na detentie betrokken bij een gedetineerde en adviseert aan het Openbaar Ministerie, Zittende Magistratuur en Dienst Justitiële Inrichtingen rondom thema's als risicobeheersing en gedragsverandering en draagt zorg voor begeleiding hieromtrent, (detentie)traject-overstijgend.

De betrokkenheid van de PI, gemeente en reclassering bij een gedetineerde gedurende het detentietraject is op organisatie,- en inhoudsniveau met elkaar verweven. Deze drie partijen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, vanuit ieders eigen professionaliteit. Vanuit deze gedachte en het gezamenlijk, organisatie-overstijgend belang te weten; terugdringen recidive, is de intentie uitgesproken om een samenwerking aan te gaan. Met deze samenwerkingsovereenkomst willen Penitentiare Inrichting Zwolle, gemeente Zwolle en de reclassering (Tactus Verslavingsreclassering, Reclassering Nederland en Leger des Heils reclassering) hun gezamenlijk belang ten aanzien van een succesvolle re-integratie uitdragen. Middels een, in gezamenlijkheid ontwikkeld werkproces wordt deze bereidheid tot intensieve samenwerking zichtbaar.

Op 1 juli 2019 hebben de minister van Rechtsbescherming, Sander Dekker en Dienst Justitiële Inrichting, Vereniging Nederlandse Gemeenten en de drie reclasseringsorganisaties (Stichting Verslavingsreclassering, reclassering Leger Des Heils en Reclassering Nederland) een hernieuwd bestuurlijk akkoord ondertekend. Deze partijen hebben zich gecommitteerd aan een nauwe onderlinge samenwerking op landelijk niveau. Naast het akkoord is er een handreiking uitgegeven waarin de werkprocessen tussen de drie organisaties nader staan beschreven. Het werkproces zoals ontwikkeld in Zwolle ligt in de lijn van het akkoord en sluit aan op de intentie om als partners met elkaar samen te werken. Het werkproces wordt is om deze reden als 'best practice' opgenomen in de handreiking.

Koers en Kansen

~~In 2015 is het programma 'Koers en Kansen voor de sanctie-uitvoering' vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid opgestart. Eén van de aanleidingen voor dit programma is de daling van criminaliteit, een deel van de cellen staat leeg. Naast de daling van de criminaliteit komt deze leegstand vanwege het feit dat rechters meer mogelijkheden kregen binnen de strafafdoening. Steeds meer wordt gekozen voor het opleggen van voorwaardelijke straffen in combinatie met een reclasseringstoezicht en/of behandeling in plaats van een lange detentieduur. Een tweede belangrijke aanleiding is de toenemende complexiteit van de doelgroep. Dit vraagt om een bredere blik ten aanzien van passende begeleiding bij de re-integratie van ex-gedetineerden¹.~~

~~Koers en kansen is een programma die het doel heeft de sanctie-uitvoering te vernieuwen. Hierbij zijn drie 'veranderlijnen' leidend. Deze drie veranderlijnen zijn 'Veilig dichtbij', 'Levensloop centraal' en 'Vakmanschap voorop'. Ze zetten de koers voor een hernieuwde sanctie-uitvoering.~~

~~Bij Koers en Kansen zijn verschillende partnerorganisaties betrokken. Onder andere Geestelijke Gezondheid Zorg Nederland, Slachtofferhulp, Vereniging Nederlandse Gemeenten, de drie reclasseringsorganisaties en Dienst Justitiële Inrichtingen nemen deel aan de verschillende projecten die binnen het programma vallen. Momenteel draaien 36 projecten op landelijk, regionaal en/of lokaal niveau. De gezamenlijke deler van deze projecten is de re-integratie van ex-gedetineerden en op welke wijze de sanctie-uitvoering effectiever en toekomstbestendiger kan worden.~~

Situatie Zwolle

Medio 2018 heeft Tactus Verslavingsreclassering een subsidieaanvraag ingediend bij het programma Koers en Kansen. Het projectvoorstel richtte zich op de re-integratie van (kort)gestraften die gedetineerd zitten in de PI Zwolle en uitstromen in de gemeente Zwolle. Nadat de subsidie werd toegekend is Reclassering Nederland bij het project aangesloten vanwege haar nauwe samenwerking

¹ <https://www.sanctieuitvoering.nl/over-het-project/aanleiding-en-verantwoording>

met Tactus Verslavingsreclassering. Als doel werd gesteld om de samenwerking tussen lokale organisaties, Dienst Justitiële Inrichtingen en reclassering te verbeteren waardoor iedere Zwolse burger, die gedetineerd zit in de Penitentiare Inrichting te Zwolle en uitstroomt in de gemeente Zwolle, een passend re-integratieplan aangeboden kan worden. Binnen dit project zijn Penitentiare Inrichting Zwolle, gemeente Zwolle en reclassering de belangrijkste samenwerkingspartners vanwege hun onderlinge verwevenheid gedurende het detentietraject. Bij het realiseren van een werkproces waarin de onderlinge samenwerking van deze drie partijen optimaal op elkaar is afgestemd, zal iedere Zwolse gedetineerde, indien hij hier zelf toe gemotiveerd is, tijdens detentie een plan op maat kunnen worden aangeboden waardoor de overgang tussen 'binnen en buiten' vloeiend verloopt. Het plan van aanpak is gericht op een efficiënte invulling van het detentietraject. Belangrijk uitgangspunt hierbij is de levensloopbenadering. Getracht wordt onnodige detentieschade te voorkomen en de continuïteit van zorg te waarborgen. Middels deze samenwerkingsovereenkomst worden de opgedane ervaringen van de afgelopen periode met de werkwijze gecontinueerd en geborgd. Daarbij is de gewenste werkwijze vertaald naar werkafspraken tussen de gemeente Zwolle en de Penitentiare Inrichting Zwolle.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Partijen;

- Dienst Justitiële Inrichtingen – Penitentiaire Inrichting Zwolle
- De reclassering (Tactus Verslavingsreclassering ~~en~~ [Reclassering Nederland](#) ~~en Leger des Heils reclassering~~)
- Gemeente Zwolle

De partijen komen overeen dat zij:

- Voornemens zijn om in gezamenlijkheid bij te dragen aan het optimaliseren van een detentie,- en re-integratietraject van een Zwolse burger die in Penitentiaire Inrichting Zwolle gedetineerd zit en uitstroomt in de gemeente Zwolle;
- Bij aanvang van het detentietraject van een Zwolse burger in de Penitentiaire Inrichting te Zwolle is er tussen de drie partijen én de gedetineerde overleg waarmee een basis wordt gecreëerd voor het verdere detentie,- en re-integratieplan;
- Zich gezamenlijk inzetten voor het optimaliseren en continueren van de in gang gezette trajecten;
- Structureel het overleg met elkaar zoeken teneinde de samenwerking te optimaliseren.

d.d. Zwolle, ~~04 juni 2019~~ 23 september 2021

Namens Penitentiaire Inrichting Zwolle,
Vestigingsdirecteur van PI Zwolle

Namens de gemeente Zwolle,
Burgemeester

Hans Plattel

Peter Snijders

Namens Reclassering Nederland,
Regiodirecteur Oost Nederland

Namens Tactus Verslavingsreclassering,
Divisiemanager

Anne-Marie Bruist

[Ellen Sleedoorn](#) ~~Walter de Vos~~

Namens Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering

Gert-Jan Smit